

KRIGSFORBRYTERE

UKEOVERSIKT

I artikkel 228 i Versailles-traktaten heter det: "Den tyske regjering erkjenner de alliertes og forbundne makters rett til å bringe inn for militærdomstol personer som anklages for å ha gjort seg skyldig i handlinger som krenker krigens lover og sedvaner. Slike personer skal om de finnes skyldige dømmes til straff som er bestemt ved lov."

Etter folkeretten gjelder de lover og sedvaner for krigen som har til hensikt å humanisere krigføringen i overensstemmelse med den sivilisasjon menneskene er kommet til. I Haagkonvensjonen er det således fastsatt visse minimumskrav som de krigførende i hvert fall skal holde seg til. Hvis krigshandlingene overskrider disse lover og sedvaner blir handlingene ikke lenger krigshandlinger, men mord, tyveri, ran etc.

Ifølge oppgaver fra de allierte var det allerede ved utgangen av 1942 død nesten 3 1/2 million mennesker i 9 okkuperte land, - enten henrettet eller døde i fangenskap -, og nye tusener er kommet til. Ved siden av dette er andre millioner fengslet, deportert, satt i tvangsarbeid eller ulovlig berøvet sine eiendeler. Jødeforfølgelsene er et kapittel for seg.

Overfor nordmenn skulle det ikke være nødvendig å nevne eksempler på krigsforbrytelser. - Vi vet alle hvordan fanger er blitt torturert, hvordan hjem og eiendom er blitt beslaglagt og brent, og i hvilken utstrekning gisler er blitt skutt eller deportert. At de som er skyld i slike handlinger, enten ved selv å utføre dem eller ved å gi ordre til at de blir gjort, skal straffes, hersker det heller ingen tvil om. Men et par ting kan det være på sin plass å omtale, våre hjemlige nazimyndigheter og asylretten.

Det hersker fremdeles krigstilstand mellom Norge og Tyskland. Dette faktum er påpekt av Terboven i sin tale 6. oktober 1941 og av "statsråd" Meißel 10. september s.s. i oktober 1941. baserte priseretten i Hamburg sin dom på samme grunnlag.

Okkupasjonsforhold er regulert i Haagkonvensjonen. Okkupanten skal respektere lov og rett i det okkuperte land, hvis ikke alvorlige militære grunner stiller seg i veien. - Det er forbudt å pålegge fellesstraffer for enkeltpersoners handlinger. Like selvsagt er det forbudt å ta gisler for handlinger gjort av andre. Rekvisisjoner av naturalia og arbeidskraft skal ikke overstige landets økonomiske bæreevne eller være av den natur eller størrelse at de tvinger befolkningen til på denne måte å ta del i krigen mot sitt fedreland. For å unngå disse bestemmelser har tyskerne utnevnt quislingene til statsstyre for at disse skal uterdige de nødvendige "lover og forordninger" som skal vareta tyskernes interesser. "Nyordningen" her og i andre land som tyskerne har satt i gang gjør selvsagt ikke deres ulovlige handlinger lovlige, og quislingene er medansvarlige for forbrytelsene. Ved siden av dette er både quislingene og tyskerne ansvarlige for de forbrytelser som den enkelte har begått. - Quislingene er ansvarlige for en hver handling som strider mot norsk rett. Overgrepene er legio, men det kan nevnes enkelte som arrestasjoner, tortur, beslagleggelser, arbeidsmobilisering til tyskerne, dødsdømmer etc.

Asylrett er en rett et land har til å nekte å utlevere folk som befinner seg på dets territorium, og meningen med utøvingen av retten er å beskytte personer som er blitt forfulgt dit på grunn av sin overbevisning eller politiske me-
ninger i hjemlandet. Det er ikke meningen å beskytte forbrytere som har krenket kunne nås da tyskerne ikke lenger kan kaste de tilstrækkelige reserver fram en velfestet strafferett i sitt hjemland, det ville være å legge seg opp i veien for

kommande lands materielle rettsavgjørelser. At forbryterne påberoper seg å tilhøre et politisk parti skulle ikke forandre saken. Det er ikke for sin sakalte overbevisning quislingene kommer til å bli forfulgt, men for sine forbrytelser og rettsstridige handlinger.

Da de alliertes transportvansker brøst opp deres lynoffensiv ved Siegfriedlinjen eller i dens forlængelse og det viste seg ugjærlig å renne det tyske forsvar overende i høst gjennom mindre omfattende aksjoner ved Aachen og Arnheim, ble Eisenhower stilt overfor et valg mellom tre alternativer:

1) Storoffensiv på forvinteren, med risiko for at værforholdene både sterkt handicappet flyvirkomheten og armerkastene ble sittende fast i snø og søle. 2) Oppsettelse av den avgjørende offensiv til ettervinteren eller våren (februar - mars), med risiko for at tyskerne i mellomtiden ytterligere skulle kunne utbygge sitt grænseforsvar og skaffe sine nye sammenskrapte reserver bedre utdanning og utstyr. 3) Lier begrensede offensive aksjoner som stadig ville slite på tyskernes menneske- og materielle reserver og samtidig skaffe de allierte bedre utgangsstillinger for sluttoffensiven; dette alternativs skyggeside var først og fremst at man risikerte å forbruke også meget av sin egen offensivkraft, mens tyskerne allikevel vant tid til å omstille sin krigsmaskin fra offensiv til defensiv innsats.

Det er neppe tvilsomt at det er alternativ 1 som nå er valgt. Her spiller det antagelig en viktig rolle at Scheldemunningen er ranset og Antwerpens havn gjort brukbar, et faktum som på avgjørende måte har bedret de alliertes forsynings situasjon. Det er også mulig at Churchill under sitt siste besøk i Moskva har fått slike tilsagn om en russisk vinteroffensiv (antagelig i Polen) at man mener det er mulig å gi Tyskland knokk til. - Taget alt i løpet av vinteren. Andre faktorer som kan ha spilt inn er de nye tyske flygende bomber som jo tross alt må være en påkjønning på det sivile liv i Sør-England og muligens oppmuntrende meldinger om tilstanden i Tyskland, både når det gjelder selve krigsmaskinen og forholdene bak fronter.

Den offensiv som nå er satt inn er i all fall et foretøgende av de største dimensjoner. 6 av de alliertes 7 armeer i vest er satt inn, og kampvirkomheten er overordentlig intens langs hele fronten unntatt ytterste venstre flanke i Nederland (hvor kanadierne formodentlig er opptatt med oppgrupperinger og oppmarsj etter kampene ved Schelde-munningen) og et mindre avsnitt fra Rupen - Malmedy - avsnittet og sørover langs Luxembourgs vestgrense. De voldsomste kamper raser i Aachen-avsnittet, hvor kanskje historiens mest massive troppekonsentrasjon har funnet sted på alliert side, idet 4-500,000 menn angriper over en frontbredde av ca. 60 km, med en enorm innsats av tunge bomber i selve frontlinjen og et fantastisk oppbud av artilleri. Det strategiske mål for denne offensiv er Ruhr-området, en hovedhjørnestein i den tyske krigsindustri. Kostanden er derfor meget hard, og fremrykningen langsom, men et resultat som erobringen av Geilenkirchen viser at intet av hva tyskerne nå kan stille opp er i stand til å stoppe en alliert offensiv med full tyngde. Tyskerne melder om harde forsvarskamper og om motangrep, noe som tyder på at situasjonen krever en ekstraordinær innsats utover det festningslinjenes besetninger kan prestere. Og nå tyskerne først begynne å møte inn sine reserver i et oppslitningslag av disse dimensjoner, kan deres situasjon snart bli kritisk - enten i denne sektor eller i en annen. De allierte har nemlig i vest en 2-3 - dobbelt overmakt, og hvis de kan løse sine tilførselsproblemer på en slik måte at et konstant trykk opprettholdes, vil det punkt snart bli gjennombrutt.

Ukens mest oppsiktsvekkende resultat er imidlertid opprødd på sør-avsnittet, hvor den amerikanske 3. arme alt for 8 dager siden kunne notere betydelige resultater i Metz-området. Metz er falt og amerikanerne har kunnet støtte helt inn i det viktige tyske grunnområdet Saar, mens 7. amerikanske arme, som opererer øst for Nancy og i Vogesene allerede retter en alvorlig

trussel mot Strasbourg. Ukens store sensasjon skyldes infanteridiv franskmennene, som med en voldsom kraftetrompelse angrep de tyske forsvarslinjene ved den Burgundiske Port da de stormet festningen Belfort mandag og støtte fram til Rhinens senere har de svinget nordover parallelt med elven og støtter over Bulhouse fram i retning av Strasbourg, en operasjon som truer 40.000 mann tyske tropper i Vogesene med avskjæring. At franskmennene kunne avansere 50 km fra Belfort til grensen på et døgn tyder på at tyskerne i dette avsnitt enten er litt overrumplet idet de har stolt for meget på Belfort-låsen, eller at de med sine begrensede styrker har funnet det nødvendig å rømme Alsace-Lorraine og falle tilbake på Slagfrieledlinjen også i disse strøk; den ligger her på Rhinens østbredd og følger elven til Karlsruhe.

Det er meldt at franskmennene alt holder på å slå en bru over Rhinen i den sørlige sektor; å rette et "flygende" støt mot de faste befestningslinjer her er infanteridiv bare tenkelig under den forutsetning at de tyske reserver er bundet i så stor utstrekning lenger nord at den sørlige Rhinlinje nesten har måttet blottes for tropper. I alle tilfeller er viktige begivenheter å vente i de nærmeste uker, hvilket avsnitt det så blir som kommer i forgrunnen.

Etter all beregning skulle offensiven i vest bli samordnet med en stor vinteroffensiv også fra øst. Den er ennå ikke satt inn, men meget tyder på at den er umiddelbart forstående og at den - etter oppmerksomheten i Polen å den - vil bli av enorm styrke. Ellers fortsetter kampene i Latvia og Ungarn, uten at bevegelsene er store, og fra den norske Ishavsfront blir det meldt at russiske og norske styrker er gått over Tanaiselva. I Albania er hovedstaden Tirana inntatt og i Italia fortsetter framrykningen mot Ravenna under forbitret tysk motstand.

I Stillehavet har amerikanerne gjort landgang på en ny øygruppe 200 km nord for Ny-Guineas vestspiss. På Leyte har japanerne etter å ha lidt store tap ført fram forsterkninger, og kampene er meget hardnakkede.

NORGES NYTT.

Theodor Hansen, 78 år gammel, stor av elendommen Drammensveien 108, har midlertidig bodd i Østhornveien 15, Sogn Hageby etterat hans elendom er rekvirert av tyskerne. Onsdag kveld den 22/11 banket tyskere på hans dør. Den gamle mann viste seg ikke å være rask nok til å lukke opp, hvorfor tyskerne åpnet dør med maskingevær etter at de hadde satt brekkjern i døren. Mannen ble gjennomhullet og døde straks. En har ikke kjennskap til hva grunnen var til husundersøkelsen. -

Alle korter i størrelse 1 - 1 million og større av norsk område ble beslaglagt i dag. -

Selv om det utkommer få bøker og "det ikke er noe annet å få" skal disse nazistiske forlagene blokeres: Centralforlaget, Stenorsens forlag, Kemban, Blix, Viking, Nordn, Brage, Atlantic, Gyldendal og Norogs Boklag. -

Feldwebel Müller f.t. Lobosby har i forbindelse med tvangsavakværingen av Bakkarfjord, Kalak, Lobosby, Bukta, Skjånes, Oldervik og Slogvik, sendt ut en oppfordring utstedt av Reichskommissar i samarbeid med "den norske regjering" hvor det bl.a. heter: Den som ikke følger denne oppfordring eller motsetter seg den, vil bli behandlet som krigsforbrytere og det vil bli tatt de strengeste forholdsregler mot ham. Hvis noen forsøker å ta tilflukt til fjellene for å ta tilflukt der til russere kommer, vil bli ettersøkt og behandlet som fiendtlig spion og skutt. Hvis noen på samme måte forsøker å holde seg skjult eller forsøker med motstand, vil de bli skutt. Hvis noen vil ha nærmere meddelelse om dette, kan han få dette hos feldwebel Müller, eller gjennom lensmannen. - Det meddeles at feldwebel Müller sier fra at 250 mennesker fra Bukta, Skjånes og Lobosby vil bli hentet med båt på Lobosby fredag den 3/11 44. Alle personer må da ha pakket og gjort alt klart, alle husdyr skal samles ved skoleinternatet hvor fu. Müller vil overta dem. Enhver må ta med så meget han kan bære, helst varme klær og varmt fottøy. Mat skal bare tas med til Ifjord og derfra og sydover skal de være under tysk forpleining. De som ikke følger denne bestemmelse vil bli skutt. -

Svenske fly ved den svensk-finske grense har kastet ned 8 telt, 150 ulltepper og levnetsmidler 9 mil NV for Karesuando for å hjelpe et par hundre norske flyktninger som passerer disse trekkter. Den eneste mulighet for å få fram det nødvendige i tide er ved hjelp av fly. -

Vestfronten. Britiske og amerikanske tropper rykker fram mot Köln og Ruhr-distriktet tross kraftig motstand og dårlig vær. Det er dyp gjørme på veiene og kraftig regn. I Gellienkirchen-området har tyskerne fått forsterkninger og retter stadig forgjeves motangrep mot de allierte. Britiske tropper tok en landsby etter at to forsøk var strandet p.g.a. tyskernes kanonild. Tyskerne gjorde fire forgjeves forsøk på å gjennobrye denne. Andre allierte avdelinger står omtrent 3 km V for Jülich. Tyskerne er drevet ut av Eschweiler, og har hatt framgang S for Düren. V for Roer har tyskerne brukt V 1 og V 2 mot 2 amerikanske armer. De har også satt inn store mengder av tanks, og har hittil mistet 67 av disse. Korrespondenter melder at amerikanerne har nådd Roer på to steder. De har erobret fire landsbyer med utsikt over elva og besitter lange strekninger av denne. 2 britiske armer har hatt framgang ved Venlo og står 1 km fra Maas. Ved Roermond har de nådd Maas. 3 amerikanske armer under general Patton rykker videre fram mot Saar N for Saarlautern. 1. armers høyre flanke har sluttet opp med general Patsh's 3. armé i nærheten av Saarbourg. Etter å ha befrikket denne by rykker 7. amerikanske armé, etter å ha forsert Zaborin-passet, mot innfartsveiene til Strasbourg fra NV, og står mindre enn 30 km fra byen. En annen kolonne som består av franske og amerikanske tropper nærmer seg byen fra SV langs autostradaen St. Die - Strasbourg. Franske tropper fra 1. armé rykker fram over slettene i Alsace og har befrikket den store industriby Mulhouse. De har fortsatt framrykningen videre mot N, passert Kolmar og nærmer seg Schlettstadt, som ligger omtrent halvveis mellom Strasbourg og Kolmar. Tyskernes forsøk på å trenge en kile inn mellom de amerikanske styrker er mislykket. Det tyske forsvar av Vogesene har ikke vært til noen nytte. De 10 tyske divisjoner som er på tilbaketog i Vogesene holder på å bli avskåret. Flere av deres retretter mot Rhinen er allerede erobret av de allierte. Under retretten må tyskerne etterlate store mengder tung utrustning. - Man mener at avgjørelsen vil falle V for Rhinen for det første fordi tyskerne vil bli tvunget til å kjenne der - Eisenhower vil ikke gi dem tid til å desengasjere sine styrker - dernest fordi Ruhrdistriktet har så stor betydning for tyskerne, og endelig fordi tapet av Rhinens venstre bredd ville være et kollosalt slag for den tyske moral.

Østfronten. Russerne har rettet et kraftig angrep mot garnisonen på Üsel, støttet av fly og sjøstridskrefter. Tyskerne er drevet tilbake til den sydlige spiss av halvøya hvor de holder et bruhode på 7 km, som stadig angripes med kanonild. Når Üsel blir ryddet, blir Rigebukten Åpen og hele Latvias kyst kan utsattes for angrep. I Ungarn har været vært dårlig, men russerne har erobret en rekke steder, deriblant Tokay, og truet Miskolcz, Eger og Hatvan. Kommunikat fra Tito melder at hele det jugoslaviske Makedonia er befrikket, og at den største havneby ved Adriaterhavet likeledes er befrikket. Finland. Finske tropper har kjempet seg fram til den norske grense NV for Kaskanen. Tyskerne har anfalt et av de finske støttoppener, men ble drevet tilbake med store tap etter heftig kanonild.

Italia. 8. armé har hatt betydelig framgang S for Faenza. Castiglione er erobret. Fly fra Italia har angrepet jernbanen i Ungarn, mål i München - Salzburg-området og jernbaner i det sødlige Østerrike.

Stockholm. Svenske aviser gir uttrykk for sin harme over tyskernes framferd i Nord-Norge. Således skriver Morgontidningen: "Hvis vårt ønske om å gi humanitær hjelp til Norge ikke skulle føre fram, vil kravet om å få gi militær hjelp få voldsomme dimensjoner."

London. Meldinger fra London forteller om et nytt hemmelig britisk våpen som for første gang ble anvendt mot ubåter ifjor vinter. Det er en 5,7 cm kanon som er montert på skroget til mosquitofly. Kanonen ble første gang brukt mot en tysk ubåt S for Brost. Befelhaveren trodde han var kommet inn i sikkert farvann, men at mosquitofly viste seg plutselig, og en grenat fra den nye kanonen traff ubåten og drepte flere av besetningen. Kanonens effektivitet var så stor at det tyske admiraltet måtte onlegge sin trafikk i kystfarvann. Etter de to første anfall satte tyskerne inn eskortefartøy og jagere for å beskytte ubåtene, men til tross for alle forsiktighetsregler, oppnådde engelskøennene gode resultater.